

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ

ОПИС КУРСУ

Курс присвячений вивченню сучасних підходів, концепцій і технологій стратегічного управління як важливого інструменту забезпечення ефективного розвитку підприємств та підвищення рівня їх конкурентоспроможності.

Розглядаються теоретико-методологічні засади стратегічного управління. Студенти знайомляться з понятійно-категоріальним апаратом дисципліни, ключовими гіпотезами та видами стратегічного управління. Аналізуються основні концепції й моделі стратегічного управління, а також особливості їх використання у сфері безпеки праці. Вивчається досвід становлення стратегічного управління в різних країнах світу. Окремо розглядаються питання стратегічного вибору і прийняття стратегічних рішень, формування бачення, місії та стратегічних цілей підприємства. Вивчаються світові моделі управління охороною праці.

Студенти отримують знання щодо сутності стратегії організації, її класифікації, особливостей інвестиційних та конкурентних стратегій. Розглядаються основні етапи стратегічного управління, проблематика стратегічних змін, їх рівні та види, методи подолання опору змінам, організаційне забезпечення управління стратегічними трансформаціями. Розглядається роль стейкхолдерів у процесі впровадження стратегічних змін, їх інтереси та вплив на реалізацію стратегії. Вивчається ресурсно-компетенційна база стратегічних змін, механізми розподілу ресурсів і завдання керівництва підприємства. Розглядаються питання соціально-психологічного та інформаційного забезпечення стратегічного управління, формування організаційної культури та її вплив на успішність стратегічних змін. Висвітлюється методологія аудиту персоналу як інструменту стратегічного управління. Отже, курс формує системне бачення стратегічного управління, забезпечує поєднання теоретичних основ та практичних інструментів. Дисципліна «Стратегічне управління в сфері безпеки» належить до переліку вибіркових освітніх компонентів підготовки бакалаврів в з цивільної безпеки за освітньо-професійною програмою «Безпека праці та виробничих процесів».

ВИМОГИ

Базові знання з менеджменту, економіки та організації виробництва, розуміння основ управлінських процесів; наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel; наявність особистого логіну та паролю в Moodle

КРУЖИЛКО Олег
доктор технічних наук,
професор,

oleg.kruzhilko@mipolytech.education

mip metinvest
polytechnic

Освітній рівень

Бакалавр

Кількість
кредитів

5,0

Назва кафедри,
яка пропонує
дисципліну

БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
ТА ОХОРОНИ
ДОВКІЛЛЯ

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- розуміти сутність, принципи та завдання стратегічного управління, володіти сучасним понятійно-категоріальним апаратом;
- вміти використовувати базові моделі та методи стратегічного управління;
- вміти розробляти й обґрунтовувати підходи до управління стратегічними змінами, враховуючи інтереси стейкхолдерів, організаційну культуру та соціально-психологічні фактори;
- розуміти сутність стратегічного контролю, вміти оцінювати результативність реалізації стратегії.

ТЕМАТИКА

Сутність, цілі та принципи стратегічного управління, ключові гіпотези і завдання цього процесу, різновиди стратегічного підходу. Значення понятійно-категоріального апарату та його роль у формуванні ефективних управлінських рішень. Основні концепції та моделі стратегічного управління, їх практична адаптація до сфери безпеки праці. Світовий досвід стратегічного менеджменту, історичні передумови його становлення, українські реалії та сучасні виклики. Особливості стратегічного управління як процесу, методики стратегічного планування, роль зовнішнього середовища та інструментів PEST- і SWOT-аналізу. Бачення, місія та стратегічні цілі як основа для формування стратегічних рішень. Види стратегічного вибору, їхня роль у побудові довгострокових конкурентних переваг. Міжнародні моделі управління охороною праці: європейські стандарти, державні підходи США та японська система. Еволюція систем планування та управління підприємствами, необхідність стратегічного менеджменту на сучасному етапі розвитку економіки. Поняття стратегії підприємства, етапи й форми її реалізації. Класифікація стратегій організації, особливості інвестиційних і конкурентних стратегій. Визначення місії та стратегічного бачення, методи формування цілей і вимоги до них. Стратегічні зміни на підприємстві: рівні, види, методика управління змінами та подолання опору. Організаційне забезпечення стратегічного управління, формування структур стратегічного типу. Роль стейкхолдерів у впровадженні змін, їхні інтереси та вплив, принципи розвитку партнерства. Ресурсно-компетенційна база стратегічних змін, значення влади та підходи до розподілу ресурсів. Соціально-психологічні та інформаційні фактори стратегічного управління, вплив організаційної культури. Методологія аудиту персоналу, інструменти збору даних і рівні аналізу. Системи стратегічного контролю та оцінювання ефективності впроваджених змін.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських занять і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.
- Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.
- Семінари і практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій та розв'язання задач різних рівнів, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу; їх відвідування є бажаним.
- Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».
- З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

– Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за контрольними точками

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Всього	
Види контр. точок																				
Робота на практичних заняттях		4		4						4			4		4					20
Захист індивідуальних завдань						20												20		40
Модульні контрольні роботи							20												20	40
Всього	48						52						100							

Зміст та вимоги до контрольних точок

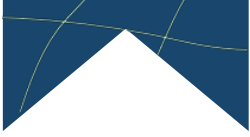
Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Кожне практичне завдання супроводжується методичними рекомендаціями, які прикріплюються до завдання у Мудл. Оцінювання виконаної практичного завдання за наступними критеріями: опис результатів виконання завдання 0-60%, захист виконаного завдання 0-40%
Виконання та захист індивідуального завдання №1 «Ідентифікація об'єкта підвищеної небезпек» відповідно до заданої теми.	Кожне індивідуальне завдання супроводжується методичними рекомендаціями, які прикріплюються до завдання у Мудл. Оцінювання виконаної практичного завдання за наступними критеріями: опис результатів виконання завдання 0-50%, презентація виконаного завдання 0-25% захист виконаного завдання 0-25%
Виконання та захист індивідуального завдання №2 «Психологічна експертиза у сфері праці» відповідно до заданої теми.	Кожне індивідуальне завдання супроводжується методичними рекомендаціями, які прикріплюються до завдання у Мудл. Оцінювання виконаної практичного завдання за наступними критеріями: опис результатів виконання завдання 0-50%, презентація виконаного завдання 0-25% захист виконаного завдання 0-25%
Модульні контрольні роботи	Модульна контрольна складається з 20 закритих питань на які наведено 4 варіанти відповіді, одна з яких правильна.

Додаткові зауваження:

– студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university))та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (Академічні політики : Polytechnic (metinvest.university))

– оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;

– викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

Формою підсумкового контролю за дисципліною є залік.

Результат поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти, проставляються викладачами в електронному журналі в системі електронного супроводу (Moodle та ін.).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основою для виставлення заліку та враховуються при формуванні рейтингу студентів. Поточний контроль оцінюється сумою набраних балів. Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти в рамках поточного контролю, дорівнює 100 балів.

Якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях;

В разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік».

Переведення кількості балів у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та інші шкали здійснюється відповідно до регламентів Університету.

Відповідність між прийнятими в Університеті шкалами оцінки

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	Залік
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

ОСОБЛИВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати неформальної або інформальної освіти можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань (практичних робіт) за узгодженням з викладачем.

Передбачено можливість проходження навчання шляхом вивчення та виконання завдань безкоштовного курсу «Соціальний контекст психічного здоров'я і хвороби», розміщеного на платформі «Coursera»: <https://www.coursera.org/learn/mental-health>.

Успішне проходження вказаного курсу (підтверджене сертифікатом) та виконана на практичному занятті доповідь про особливості проходження курсу дозволяє здобувачу отримати 20 балів за

виконання індивідуального завдання № 2. При цьому здобувач звільняється від виконання вказаного індивідуального завдання.

Результати участі у науковій роботі (статті, тези виступів, конкурсні наукові роботи тощо) можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань (практичних робіт) за узгодженням з викладачем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- 1 Клименко Н. Г. Теорія стратегічного менеджменту: курс лекцій. Київ, 2023. 185 с.
- 2 Краснокутська Н.С., Кабанець І.А. Стратегічне управління : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. 460 с.
- 3 Шмагіна В. В. Стратегічне управління : методичні вказівки та рекомендації до практичних занять з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Одеса : Олді+, 2022. 36 с.
- 4 Березуцький В.В. Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності - «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці». Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с.

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

Академічна недоброчесність вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.

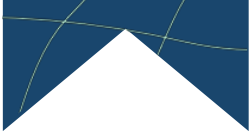
В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу.

Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

Використання ШІ не заборонене, разом з тим, воно має здійснюватися відповідально і з урахуванням «живих» політик щодо використання ШІ в Університеті: студент відповідає за повноту, вірогідність інформації, яка була згенерована/знайдена з використанням великих мовних моделей, здатний ідентифікувати у відповіді, яка частина інформації отримана з використанням технологій ШІ, а що є його власним здобутком/позицією.

Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: Академічні політики - Polytechnic (metinvest.university)